

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto . . . . . K 15—
za pol leta 7:50
za četrt leta 3:80
za 1 mesec 1:30
Posamezna številka 30 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuju, hiša zdravnika dr. Štuheca.
Rokopisi se ne vrnejo.

Telefon št. 46.

Štev. 4

Ptuj, 27. aprila 1919

I. letnik

4% posojilo na drž. bone kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Namenjeno je v kritje tekočih nujnih državnih izdatkov. Podpisovanje se začne dne 23. aprila in konča 8. maja. Izdani so boni po 500, 1000, 10.000, 50.000 in 100.000 kron. Vplačati na je treba 490, 980, 9800, 49.000,

odnosno 98.000 kron. Po šestih mesecih, to je dne 3. novembra 1919, se bodo boni izplačali na zahtevo podpisovalca. Nosijo 4 odstot. obresti. To je najboljša naložitev kapitala in je zlasti popolnoma varna in v

sedanjih časih edino obrestnosna. Pričakovati je, da bo posojilo večkrat prepisano, in sicer da doseže najmanj pol milijarde kron, če ne več, ker je zaupanje splošno.

Subskripcijska mesta v Sloveniji:

- V Ljubljani:** Ljubljanska kreditna banka, Deželna banka, Ilirska banka, Podružnice Jadranske banke, Češke industr. banke, Kreditnega zavoda za trgovino in obrt, Splošne prometne banke; Mestna hranilnica ljubljanska, Zadr. zveza.
- V Kranju:** Ekspozitura Jadranske banke.
- V Celju:** Podružnica Ljubljanske kreditne banke, Podružnica Češke Union banke, Zadr. zveza.
- V Mariboru:** Podružnica Ljubljanske kreditne banke.

Kdor koli ima sredstva, naj v obilni meri podpiše to državno posojilo. Če smo

prisiljeni podpisovali avstrijska vojna posojila v svojo škodo in nesrečo, bomo tem rajši

priškočili svoji domovini v pomoč, ko gre za nas same in naš blagor.

Ne podirajmo!

Kmalu poteče pol leta, kar smo raztrgali stoletne okove našega suženjstva. Marsikdo je mislil, da bo živel v novi državi brez truda in dela. Ker pa se ne cedi vsem med in mleko, zabavljajo čez državo in Srbe, ki so po njih mnenju seveda krivi vsega nezadovoljstva. Da bi te vrste ljudje pomislili malo globlje oziroma nazaj, kjer bi hitro našli prave krivce, tega jim ni moči dopovedati. Vsakomur, kdor je hotel razumeti, so jasno kazale vse razmere med vojsko, zlasti zadnje dve leti, da bode in da mora biti po vojski še slabše. Le da tega prej nismo smeli čutiti. Bili smo podobni bolniku v omotici, ki mu režejo kose mesa s telesa, pa se tega ne zaveda; še le, ko se prebudi, čuti bolečine. Vendar smo mi najhujšo operacijo že prestali, znamenje, da imamo zdravo naravo. Jasno pa je tudi, da ne more biti čez noč vse v najboljšem teku, vsega v izobilju, ko si moramo vendar vse še le sami zgraditi. Pri tej zgradbi pa ne smejo eni podirati, kar drugi grade.

Največ nezadovoljnosti povzroči pri nas draginja, ki je popolnoma nepotrebna. In kdo jo povzroča? Vsak otrok že danes ve odgovoriti: Židje in verižniki! Da, gotovo se mora stopiti tem elementom najprej pošteno na rep in le razveseljiva so poročila iz Beograda, da se tega zaveda tudi naša vlada in ne drži križem rok; zlasti naš sedanji prehranjevalni minister Dr. Korošec pošteno pometa med njimi.

Ne mislim pa samo teh. Tudi med našimi trgovci je nekaj krščenih židov. Ali je po-

trebno, da primanjkuje med nami raznih živil, v tem ko jih nekateri krščeni židje ponujajo drugam na vagone! Ali imajo tudi sedaj svoje blago iz Ogerskega ali Hrvatskega, da so cene še višje, kakor so bile v času najdražjega tihotapstva. Ne! To so večinoma zaloge, katere so si nakopičili kot vojni nakupovalci in prekupčevalci za takozvane maksimalne, v primeri z današnjimi smešno nizke cene, ali pa so jih v zameno dobili uprav zastonj. Te zaloge so zadrževali; in danes v času proste trgovine, cena raste, mesto da bi padala.

Če mora danes plačati odjemalec tri-, pet- do 10krat višjo ceno nego stane trgovca, kako moremo zahtevati od našega kmeta, da naj on da svoje pridelke po ceni! Da se s tem širi največ nezadovoljstva, da se ruje na ta način proti državi, to je tem mogočnejšem vseeno.

Kdor si hoče na tak način pridobiti zaslombo v našem ljudstvu, prosto mu. Danes je še žalibog naše ljudstvo deloma navezano na te pijavke ali naš človek ni udarjen na glavo in pridejo drugi časi! Vsa čast pa onim, ki trgujejo s poštenim dobičkom; vedeli jih bomo ceniti.

Drugi vzrok naše draginje je tihotapljenje našega blaga zlasti živil čez mejo v Nemško Avstrijo. Tudi pri tem nimajo vsi naši trgovci čistih rok. Največ store pač v tem oziru od nas odpuščeni uradniki, ki kljub prepovedi še vedno prihajajo k nam ogledovat in kupovat. Čez praznike smo jih imeli tukaj v mestu in okolici dovolj, da, med njimi celo aktivne častnike Nemške Avstrije, torej ljudi, ki se bore proti nam; prišli so v civilu in s potnim listom našega razstopstva v Gradcu. Vprašamo, ali je res, da takozvano

„Jugoslovansko zastopstvo v Gradcu“ ni priznано od naše vlade, vsled česar se mora rediti samo in da to stori z izdajanjem — potnih listov? Radi tega pa dobi vsakdo potni list, kdor — dobro plača! Našim ljudem pa se delajo ovire. Če je to res, zahtevamo odločne in takojšnje remedure! In če je tudi to razstopstvo postavljeno od naše vlade, s kako pravico izdaja potne liste v Jugoslavijo, ki jih sme izdajati le vlada v Beogradu? Ali je radi tega opustil trgovino trgovec, ki sedi v tem zastopstvu, ker mu to še več nese? Zahtevamo pojasnila! —

S takim ravnanjem ne utrjujemo naše države.

Radovedni smo, koliko ljudi, ki že davno ne spadajo več sem, še ostane po 1. maju pri nas. Ti le rujejo med našim ljudstvom, opravljajo službo ogleduhov, pri tem pa jemljejo našim ljudem živež in stanovanje. S temi treba korenito pomesti.

Pomagajmo graditi vsi, vsakdo po svojem poklicu in po svojih močeh, da pridemo čimprej do rednih razmer in da bode zadovoljen sleherni naš človek v naši državi, ki nam jedina more dati srečo in blagostanje.

Demokratski klub za kmeta.

(Iz nedeljskega trzinskega govora posl.

Adolfa Ribnikarja.)

Demokratski klub se zaveda, da je, čim je poslal v Narodnem predstavništvu odločilna večina, prevzel posebno dolžnost zlasti napram tistemu delu našega naroda, ki tvori njega večino. V mislih imam kmetski stan.

V ranjki Avstriji je bil kmet od leta do leta na slabšem. Čim dalje večje zadolževanje ga je spravljalo v popoln prepad. Dejstva nam danes potrjujejo, da je bila predvojna politika za našega kmeta do skrajnosti slaba in da tisti, ki so obetali kmetu zlate gradove, niso mogli izpolniti niti najmanjših obljub. V Jugoslaviji pa ne sme ostati samo pri besedah in takoj v pričetku je treba postaviti državo na tak temelj, da se bo moglo na njem tudi kmetijstvo tako razvijati, da bo kmet v naši državi kar najbolj zadovoljen in srečen.

Demokratski klub, iz katerega mora priti jedro naše državne politike, se je postavil na stališče, da gredo njemu vsa ministerstva, ki so za kmeta pomembna. Pri zadnji izpremembi ministerstva je vsled tega postal član Demokratskega kluba (ravnatelj agrarne banke v Zagrebu dr. Poljak) minister za agrarno reformo, drug član D. K. (Bosanec Gluhić) pa je postal poljedelski minister. Odkar so vstopili v D. K. srbijanski poslanci, je v njegovih rokah tudi ministerstvo za gozdove in rude (minister Marinković).

Ni lahko v najtežjih časih prevzeti tako važna gospodarska ministerstva, zlasti, ker je računati s tem, da bo preteklo mnogo časa predno se bodo popravile dosedanje napake v kmetijstvu. Celo kmetijsko gospodarstvo bo treba postaviti na čisto novo podlago. Ne bom danes razpravljal o tem, kako dalekosežne načrte ima v tem oziru Demokratski klub. Naj povdarim le eno. Poljedelsko ministerstvo, ki je za kmetijstvo najvišja oblast, je treba reorganizirati od nog do glave. Prva naša naloga bo, da spravimo v to ministerstvo kmetijske strokovnjake in večake, ki niso le teoretično izsolani, marveč kateri se lahko izkažejo, da so skozi dolgo vrsto let uspešno delovali v tej ali oni kmetijski stroki ter bili v neprestanem stiku z ljudstvom. Največje zlo dosedanjih kmetijskih ministerstev je bilo, da je pri zeleni mizi odločala o usodi kmeta gospoda, ki morda kmeta še nikoli videla ni. Naloga kmetijskih strokovnjakov bo organizirati, spopolniti in spraviti do viška posamezne panoge kmetijstva ter pripraviti našo kmetijsko produkcijo zlasti za eksport na svetovni trg. Uverjen sem, da bo Demokratski klub že v najbližji bodočnosti lahko pokazal jugoslovanskemu kmetu ustroj vrhovne državne kmetijske organizacije, iz katere bo mogel vsakdo posneti, da so napočili za našega kmeta čisto novi in boljši časi kot jih je pa imel v ranjki Avstriji.

Najbolj perečo kmetško vprašanje je ono o agrarni reformi. Zlasti nujno je to vprašanje v Bosni, na Hrvaškem in v Banatu, to pa zato, ker se je tamkaj prepočasi reševalo. Kakor znano, je imel doslej v rokah agrarno reformo socijalist Korač. Priznati

moram, da je ta mož postavil agrarno reformo na zdravo in času primerno podlago. Le to napako je napravil, da ni prišel nikamor z udeleženjem agrarne reforme. Kje so ležali vzroki, ne vem, le to mi je poznato, da se je vsled zavlacevanja izvršitve agrarne reforme začelo v Bosni, zlasti pa na Hrvaškem med seljaki velikansko nezadovoljstvo, ki je rodilo po nekod že naravnost kmečke vstaje in punte. Demokratski klub je vsled tega smatral za neobhodno in neodložljivo, da se napravi za agrarno reformo posebno ministerstvo in da postavi on sam moža, ki bo zmožen to težavno delo izvesti s potrebno naglico. Kakor hitro smo mi to stvar prevzeli, gre delo urneje od rok. Naš minister Poljak je smatral za svojo prvo dolžnost, da predloži načrt za agrarno reformo državnemu zboru, kjer naj pride v tej stvari ljudska volja do veljave. Razventega je kratkim potom odredil, da se ima brez odloga dati kmetom v zakup neobdelana grajščinska zemlja. Iz gozdov se ima dati sosedom veleposestev za lastno potrebo in primerno količino lesa po znižanih cenah, ponekod se bodo določili skupni pašniki itd. Minister Poljak mi je povedal, da hoče izvedbo agrarne reforme za Slovenijo poveriti posebnemu uradu, ki se v kratkem ustanovi v Ljubljani. Urad bo dobil natančna navodila, kako postopati pri oddaji grajščinske zemlje v najem ter kako imajo upoštevati upravitelji veleposestev koristi kmečkega prebivalstva. Minister Poljak namerava za stalno izvedbo agrarne reforme, ki bo seveda trajala več let, uvesti v prizadetih občinah posebne krajevne agrarne zastope interesentov, v katerih bodo kmetje lahko podali marsikak pameten nasvet.

Navajam danes le glavna in začetna prizadevanja Demokratskega kluba za koristi kmetškega prebivalstva. Slovenska J. D. S. v kateri je danes organiziranih že okoli 10.000 kmetov, je lahko zadovoljna z njegovim dosedanjim delovanjem. To prizadevanje ne bo prenehalo. Za vsa državna vprašanja se pa morajo zanimati tudi kmetje sami. Le če se bodo vsi sloji, vsi stanovi, aktivno udeleževali političnega življenja ter nastopali organizirano in disciplinirano, nam bo v kratkem času mogoče z združenimi močmi zgraditi mogočno in srečno Jugoslavijo!

Gospodarstvo.

Sladkor za čebele. Iz „Jugoslavije“ posnamemo: Deželna vlada za Slovenijo je izposlovala v Pragi sladkor za čebele ter določila, da dobi čebelarstvo za Kranjsko 3 vagone, štajersko in koroško čebelarstvo vsako po 2 vagona sladkorja.

pesmi najnovejšega kova: z gnusnim besedilom vpricho ženâ in otrok. Tu bi merodajni faktorji morali zastaviti svoj upliv in smotreno delo. Razuzdanost ni znak p r a v e demokracije. . . .

Železniško osebje je po večini jako disciplinirano in prijazno. V tem oziru smo lahko ponosni na naše slovenske železničarje. Vendar pa me je osupnilo, ko slišim poleg sebe govoriti štiri železničarje nemški v onem strašnem žargonu, kakor jih je učil Ornič in njegova šola. Zabavljali so na Jugoslavijo, trdili, da je zvišanje voznine vpeljano le na slovenskem delu južne železnice in to v prid Jugoslovancem. „Tega gori (v Nemški Avstriji) ni“, pridjal je eden izmed njih. — Kaj je na tem resnica? . . . Dobro bi bilo, da se to pojasni v javnih listih, da ne bo toliko pritožeb tudi od strani slovenskih potovalcev, ki se po vsej pravici pritožujejo proti takemu povišanju voznine.

Ob progi je videti še mnogo nemških reklam. Ali ni že čas, da izginejo? Tako n. p. je na progi med Ponikvo in Grobelnim videti še mnogo desak, ki naznačujejo v nemškem jeziku pot na Slatino („Nach Sauerbrunn.“) Zakaj se ne zamenjajo z slovenskimi?

Pravico do sladkorja imajo vsi čebelarji, člani in nečlani društva, ki se morajo prijaviti edino le pri čebelarških podružnicah. Podružnice imajo sestaviti nabiralne liste, ki naj obsegajo ime čebelarjevo, kraj, pošto, število plemenjakov, vrsto panjev in množino sladkorja. Roji ne pridejo v poštev. Nabiralne liste in denar naj pošljejo podružnice najkasneje do 5. maja svojemu osrednjemu društvu. Cena 6 K za 1 kg. Morebitni večji stroški se bodo doplačali pri prejemu blaga. Podružnice dobe sladkor le pod pogojem, da pošljejo same ponj po prejetju obvestila in sicer s svojimi vrečami, ker so vreče, v katerih pošilja tovarna sladkor, iz papirnatega blaga in niso sposobne za prekladanje. Sladkor je bil te dni oddan v Pragi.

Dopisi.

Slovenska šola v Ptuj. Prihodnji teden se začne v Ptuj slovenska ljudska šola. S tem se odpravi krivica, ki se nam je godila celih 50 let, odkar je bil v veljavi avstrijski šolski zakon. Slovenska šola bo nastanjena v dekleškem domu in bo imela 6. razredov. Njeno vodstvo prevzame Ivan Klemenčič s Ptujске Gore. Za otroke pristnih Nemcev ostane nemška ljudska šola pri okrajnem glavarstvu, dokler bo zakonito število (40) pristnih nemških otrok. Tam je vodja nadučitelj Josip Gorup iz Polenšaka. Dekliška meščanska šola ostane za to šolsko leto nemška. Na vse šole pride slovensko učiteljstvo. Staršem, ki so pod prejšnjo strahovlado svoje otroke vpisali za Nemce, se nujno svetuje, da dajo svoje otroke zdaj v slovensko šolo, ker iz nemške šole ne morejo nikamor. Prihodnje šolsko leto bo prvi razred na meščanski šoli in na gimnaziji samo slovenski. Čim prej otroci pridejo v slovensko šolo, tem boljše bodo napredovali.

Ne razdirajmo, temveč zidajmo! V zadnjih številkah „Slovenskega Naroda“ in „Jugoslavije“ so bili objavljeni nekaki napadi na ptujsko družbo. Kriči se v javnost, kakor da bi nastala pri nas cela frakarija, ki se čuti vzvišeno nad drugimi sloji. Kdor razmere v Ptuj prav pozna, ve, da vse to ni res. Demokracizem po našem mnenju ne obstoji v zabavljanju čez druge, temveč v resnem delu. Delavcev rabimo povsod dovolj, nikogar se ne odriva. Če pa je kdo s tem ali onim nezadovoljen, imamo dovolj zborovanj, shodov in sej, pri katerih se lahko odkrito in možato vsi nedostatki kritikujejo. Napadi po časopisih pa jemljejo še onim veselje do dela, kateri delo do sedaj opravljajo. Popolnoma nepravilno je tudi, odbijati ljudi iz malenkostnih osebnosti. Smo za najskrajnejši radikalizem, toda le tam, kjer je na mestu Če-

Potovanje po Slovenskem Štajerskem.

Te dni sem se vozil po železniški progi Ptuj-Celje-Velenje. Vozil sem se v III. razredu, kjer je II.— da ne rečem I.— sedaj po novem tarifu veliko predrag. Sicer pa je vseeno, v katerem razredu se človek vozi, ker okna so večinoma v vseh vozovih potrta, povsod nezakurjeno in vse pokvarjeno. Vprašal sem sprevodnika, zakaj da se na tej progi ničesar ne popravi, ker je vendar na drugih progah drugače; odgovoril mi je, da so potniki, posebno vojaštvo v teh krajih sami temu krivi, ker ne pazijo na nič in večkrat nalašč terejo okna. Slikal mi je v drastični obliki slučaj, ko je opozoril vojaka, ki je strl okno, na njegovo ravnanje. Vojak je potegnil bajonet ter ga hotel prebosti. — Ne vem, v koliko je bila sprevodnikova trditev resnična. Sam pa sem videl pred nekaj dnevi, da je iz železniškega voza streljal vojak med vožnjo na progi Cirkovci-Pragersko na vas brez vsakega povoda, iz gole podivjanosti in da so se sopotniki temu početju smejali. . . .

Poslušal sem tudi petje vojakov, ki so bili z menoj v vozu. Popevali so „narodne“

Izstopil sem za nekaj ur v Celju. Tudi tam se šopiri še nemščina. Baje gredo tam Nemcem slovenske oblasti posebno na roko. Tako so mi vsaj zatrjevali dobri poznavalci celjskih razmer. . . .

Vožnja po savinjski dolini je krasna, ljudje zdravi in prijazni. V vagonu, v katerem sem se vozil, je pel mešan zbor krasne slovenske pesmi. Tam se že čuti pristna slovenska kultura. Tam pač nimajo Hutterjevega špirta. . . .

Na celjsko velenjski progi še niso zvišali voznine; menda zato ne, ker tam ne zapovedujejo francozki židje. . . .

Sedaj je na celi progi vpeljana stroga kontrola potnih listov, ki se tudi izvršuje. To gre nemškimi potnikom strašno na živce. Slišal sem poleg sebe zabavljati Nemko na te „požrešnečeš“ Jugoslovane in njih občinske predstojnike (!), češ, da je treba prosjačiti za potne liste, plačevati kolke itd. Strašno te naše bivše pijavke peče, da ne morejo več komodno izvažati živil tako po ceni v Nemško Avstrijo, kot prej ter nas dalje guliti. — Ti ljudje se bodo pač morali privaditi še marsičemu drugemu, kar se ne strinja za nemško oholostjo. —

mu se na primer blati veletrgovca J., ki je žrtvoval za narodne namene več, kakor marsikateri kričač. Kdor ga dobro pozna, bo pritrtil, da je vse skozi blag človek in v srcu dober Slovenec. Torej ne razdirajmo ptujske družbe, ampak skušajmo jo povečati in utrditi.

Nesreče velikonočnega streljanja. Do sedaj nam je naznanjenih že pet nesreč, ki so se dogodile pri streljenju med prazniki. Med temi je očetu več otrok razleteli možnar odtrgal spodnjo čeljust in jezik, drugi si je ožgal ves obraz, tretjemu je odtrgalo dva prsta desne roke, ednemu zopet razmesarilo nogo i. t. d. Opustite vendar to streljanje brez nadzorstva, ker zahteva vsako leto toliko žrtev!

Vsled neprestanega deževja so narastli potoki izstopili in povodnji uničujejo lep del pridelkov našega okraja. Cela pesniška dolina, dravinjska dolina in velik del ptujskega polja je bil podoben jezeru, da se v nekaterih krajih ljudje o praznikih niso mogli ganiti iz hiš o praznikih. Regulacije potokov so nujno potrebne. Gotovo bo naša država imela za ta dela več smisla, nego prejšnja Avstrija, ki za naše kraje ni imela nikoli denarja!

Mraz nam grozi uničiti zadnje dni še to, kar ni vzelo neprestano deževje. Zgodnji sad je ubit in preti nevarnost, da zmrznejo še ostali sadovi.

Zastrupila bi se skoraj s plinom uradnika bolniške blagajne gg. Rože in Vedernjak. Ker je plin brez duha, nista opazila, da so svetilke v uradu bile odprte. Že brez zavestna so našli še v zadnjem momentu in jima komaj rešili življenje.

Francoska komisija v Ptuju. Z ozirom na našo notico v zadnji številki smo dobili pojasnilo, da francoska komisija sama ni želela oficijelnega sprejema v našem mestu, ker ne pride Ptuj glede mej v nikakem oziru v poštev.

Politične vesti.

„Jugoslavija“ ali kraljevina „SHS“? „Narod“ prinaša v št. 96: Zagreb, 23. aprila. Današnji „Hrvat“ priobčuje uvodnik pod naslovom: „SHS“ ali „Jugoslavija“? Članek se bavi z vprašanjem, kako se naj imenuje naša država. Članek obsega tudi več dobrih misli in izvaja med drugim: Z nazivom „SHS“ so hoteli preperečiti medsebojno ljubosumnost, s katero varujejo nekateri deli naroda svoje ime. Niso pa pri tem pomislili, da si s tem škodujejo pred zunanjim svetom, ker tako slabo dokumentirajo svoje narodno edinstvo, a tudi na znotraj vpliva ta trializem v imenu prej slabo, kakor dobro. Ljudje imajo vedno pred očmi, da smo vendarle tri različna plemena, ki se nočemo ujediniti. Zato ni čudno, da se je dvignil proti nazivu SHS dober del naše mlajše inteligence, zlasti pa naši emigranti v Ameriki, ki odločno zahtevajo, naj se dosedanji uradni naziv SHS odpravi in nadomesti z imenom Jugoslavija. Že dosedanji meseci našega državnega ujedinenja so pokazali, da bi tak naziv ne naletel ne samo na nikak odpor, ampak da bi ga ljudstvo celo simpatično pozdravljalo. — „Hrvat“ upa zato, da bo konstituanta, kakor v drugih bistvenih vprašanjih, tičočih se naše države, odločila tudi o imenu ter sprejela tudi za državo naslov „Jugoslavija“.

Na meji.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 24. aprila iz uradnega vira: Položaj je neizpremenjen. — V odseku Ljubelj so tekom 22. in 23. aprila nemške patrole trikrat prekoračile demarkacijsko črto. Naši oddelki so jih pregnali in ujeli enega Nemca.

Društvene vesti.

Predavanja. Predavanje g. dr. Toneta Gosaka o Italiji in Italijanih se ne vrši to

soboto, dne 26. aprila, ampak soboto teden, dne 3. maja 1919 ob 8. uri zvečer. Predavanje priredi ptujska čitalnica.

Francoščina. V sredo dne 30. t. m. se vrši ob petih popoldne v pritličju tukajšnje gimnazije sestanek v svrhu določitve ur za pouk francoščine. Ker se poznejših prijav za ta kurz v interesu udeležencev ne bo moglo vpoštevati, se vabijo vsi, ki se ga nameravajo udeleževati, da se udeležijo razgovora polnoštevilno.

Prenos ostankov Zrinskega in Frankopana. Vlak, ki bo vozil ostanke hrvatskih narodnih mučenikov Zrinskega in Frankopana, dospe v Maribor 27. aprila ob 5. uri popoldne. Svečanosti se udeležijo tudi deputacije Sokola in drugih društev. Vabimo občinstvo, da naj se svečanosti udeleži v kar največjem številu.

Najnovejše vesti.

Definitivno ujedinenje Črnogore z državo SHS.

Podgorica, 23. aprila. „Jugoslavija“ poroča v izvirnem poročilu: Črnogorska velika skupščina je popolnoma izvedla svojo narodno nalogo in je razpuščena. Ž njo je prenehal tudi izvrševalni narodni odbor. Včeraj je prevzel eksekutivno oblast v Črnogori poverjenik Ivan Pavičević. Na ta način je izvršeno popolno in definitivno ujedinenje Črnogore z državo SHS. Poverjenik se je vrnil danes na Cetinje. Jutri in pojutrednjem se vrnejo tja tudi ostali oddelki pokrajinske vlade, ki so bili do sedaj v Podgorici. Tako postane Cetinje zopet središče te jugoslovanske pokrajine.

Lahi zapustili mirovni kongres.

Lucern, 24. aprila. „Jugoslavija“ (pos. por.): Predsednik Wilson je v posebni noti odklonil italijanske zahteve glede Reke in dela Dalmacije. Italijanska mirovna delegacija je zatorej zapustila Pariz. V Parizu je vsled tega vse vznemirjeno.

Zveza narodov naj bo sodišče nemškemu cesarju in njegovim prijateljem.

LDU Berlin, 22. aprila. (Dun. KU). „8 Uhr Abendblatt“ poroča iz Ženeve: Pariška izdaja „Chicago Tribune“ doznava iz zanesljivega vira, da bo sodišče, pred katerim se bodo morali zagovarjati nemški cesar, Hindenburg, Ludendorff, Tirpitz in drugi vodje Nemčije v svetovni vojni, sestavila zveza narodov. Pravijo da, je to sodišče pooblašeno razglasiti nad krivci čeč treba tudi smrtno kazen.

Oglasi.

Potovanje severno Save. Poverjeništvu za notranje zadeve je razglasilo v uradnem listu št. LXXVII dne 18. aprila t. l. naredbo o potnem prometu in sicer za notranji promet:

1. Vsaka oseba, ki hoče potovati izven svoje občine v katerikoli kraj kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev, mora imeti potno izkaznico. Potne izkaznice za potovanje v dotični srenji, oziroma okraju izdajajo občinske oblasti, za potovanje izven srenje ali okraja pa srenska načelnštva, odnosno okrožna načelnštva za okrožna mesta, redarstvena poglavarstva svobodnih municipalnih mest in kotarske oblasti, v Dalmaciji in Sloveniji pa okrajna glavarstva, oziroma policijske oblasti, pristojne za izdajanje potnih listin.

2. Onim, ki potujejo v kraje severno od Save in Donave, nadalje onim, ki potujejo izven svojega okraja ležečega preko Save in Donave, mora vidirati potno izkaznico še krajevna vojaška oblast. Za potovanje v okolišju svojega okraja, tudi že leži severno od Save in Donave, visum vojaške oblasti ni potreben.

3. Potne izkaznice se smejo izdajati z veljavnostjo največ enega meseca, vidirati pa se morajo (točka 2) pri vsakokratnem potovanju razen v primerih krajevnega prometa, ako oblast,

ki je pristojna za izdajanje izkaznic, po svojem preudarku odloči, da se vidirajo samo enkrat in da ta visum velja za vso dobo veljavnosti izkaznice same. Izkaznica se mora pokazati na vsako zahtevo policijskim in vojaškim organom. V območju Štajerskega obmejnega poveljstva se vidirajo potne listine pri postajnem poveljstvu dotičnega kraja, kjer posadke ni, pa bližnja orožniška postaja. V Mariboru bode vidiralo potne izkaznice mestno poveljstvo.

Oddaja tobačnih trafik v ptujskem preglednem okraju finančne straže: Ptuj št. 25, 35, 1 in 10; jamščine 310, 130, 150 in 130; denarna vrednost dobavljenih tobačnih izdelkov v enoletnem času: 30.843 K, 13.368 K, 15.815 K in 13.348 K. Breg pri Ptuju št. 3, vrednost dob. tob. izd. 4600 K. Sv. Vid pri Ptuju št. 8, vrednost 3208 K. Ivankovce pri Ormožu št. 38, vrednost 4906 K. Ormož št. 14, vrednost 10.522 kron 20 v. Prošnje na uradnem obrazcu do 21. maja t. l. do 10. popoldne.

Književnost in prosveta

Matica Hrvatska je izdala za l. 1918 teledredne knjige: 1. Dr. Buhanović: Kemija živih biča. 2. Hrvatske narodne pjesme, VI. knjiga. 3. Viktor Car Emin: Pod sumnjom. Roman. 4. Svetozar Čorović: U celijama. Roman. Te knjige dobe Slovenci za letni donesek 10 K. Posebe izide: Musić, Hrvatsko-slov. rječnik za člane 3 K, Fr. Marković: Kohan i Vlasta. Ep, za člane 3 K. Kdor si misli nabavati te knjige, lahko to prijavi uredništvu „Ptujskega lista“ in pošlje denar do 2. maja t. l.

Razno.

Voz brez lastnika. Ob času prevrata se je našel na Bregu pri Ptuju voz. Lastnik voza se pozivlja, da se v teku enega leta javi pri županstvu občine Breg pri Ptuju.

Redek slučaj. Dne 17. aprila 1919 je ustrelil g. Ivan Matko, davč. sluga na Donački gori pri Rogatcu lepega divjega petelina. To je prvi petelin, ko je bil ustreljen v tem okraju. Lovski blagor! Z. K.

Vabilo na naročbo.

Kdor želi, da se mu redno pošilja „Ptujski list“, naj prijavi svoj naslov upravništvu v Ptuj, hiša zdravnika dr. Štuheca, pritličje. Cena bo razvidna s prve številke. Vsekakor bo minimalna, saj bo list tednik.

Svojo veliko zalogo

kalanega kolja za trsje in apno

priporoča

FRANC ČUČEK v Ptuju.

Mali lokal za trgovino

išče

Avgust Heller, trgovec, Gornji Breg št. 4 pri Ptuju.

Kam greš prijatelj?

„K Zamorcu.“

Odvetnik

doktor

Franjo Lipold

naznanja, da je otvoril svojo
odvetniško pisarno

v Mariboru, Freihaus ul. 2.

Sprejme se v službo

hlapec in dekla

za večje posestvo (gorice). Posebno bi se sprejela ženska, ki zna kuhati in se razume na živinorejo. Plača po dogovoru. Kje, se izve pri zdravniku **dr. Stuhec-u.**

Alojzij Majcen

kleparski mojster, Ptuj, Wagplatz 1

se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, predvsem za izdelovanje in popraviljanje brizgalnic proti peronospora in kotlov za kuhanje žganja.

Franc Arnečič
čevlarski mojster, Ptuj, Meščanska ulica 6, se cenjenemu občinstvu priporoča.

Naznanilo! Cepljeno trsje na prodaj. Vrste Sylvanec, Burgunder, Ranfol, cepljena na Riparia Portalis, Göthe, korenjaki Šmarnica. Cena po dogovoru.

Janez Werbnjak
trsničar, Breg pri Ptuj.

Priden mlinar išče službe, ali vzame mlin v najem, ali ga kupi. Poudbe na pisarno **gosp. dr. Tone Gosak-a.**

Med. dr. Oskar Ziegler

univ. se je vrnil in ordinira zopet
v Ptuj, Vičava 53.

Janez Preac

trgovec, SV BARBARA v Haložah pri Ptuj
priporoča svojo novo otvoreno trgovino z mešanim blagom. — Cene najnižje, postrežba točna.

Manufakturno blago,

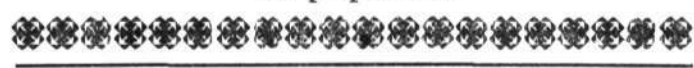
različnih vrst nudi cenjenemu občinstvu in se priporoča

Alojz Brenčič, trgovec v Ptuj (nasproti pošte.)

Marko Pavlinič

čevlarski mojster v Ptuj, Vseh svetnikov ulica 14

najstarejša čevlarska obrt v Ptuj (obstoja že nad 50 let) se priporoča.

Objava.

Podpisana daje svojim c. naročnikom in prebivalstvu Ptuj ter okolice na znanje, da izvršuje še na dalje svojo

**stavbeno, umetnov in strojno
: ključavničarsko obrt :**

nasprotne vesti so neresnične.

Na razpolago so mi izvrstno izvežbani delavci, torej prevzamen vsako delo in jamčim za solidno izvršitev.

Prosim za naklonjenost cenj. občinstva ter beležim z odličnim spoštovanjem

Ivana Rasteiger
ključavničarjeva vdova.

V najem se da s 1. septembra t. l.

kovačnica

s stanovanjem, na željo tudi njiva, na Herbersteinovem posestvu v Vurbergu. Pojasnila daje: —

Grofa pl. Herberstein-a.
gobzdarsko in gospodsko ravnateljstvo v PTUJU.

Predujemno društvo v Ptuj.

Uradni dnevi

do preklica vsak

ponedeljek, sredo in petek
od 9.—12. ure predpoldne.

Hranilni vložki se obrestujejo od 1. aprila t. l.

dalje po 2¹/₂ %

JANEZ PFEIFER

mesar, PTUJ, v Zselezny-jevi hiši pri mostu se priporoča cenjenemu občinstvu. Točna postrežba. Kupuje živino po najvišji dnevni ceni.

Štefan Keltner
trgovina s črevi

Breg pri Ptuj

kupi vsako množino svinjskih črev, očiščenih in neočiščenih, tudi ovčja čreva.

Maks Weissenstein

mesar „pri kloštru“

se priporoča cenjenemu občinstvu. Cene primerne, postrežba točna. Kupuje tudi klavno živino po najboljših dnevni cenah.

FRANJO ČUČEK, PTUJ

veletrgovina z vinom

priporoča vsakovrstna vina, haložka, posebno zavrčka in ljutomerska, kakor tudi izvenštajerska po dnevni cenah.

Prodaja se v posameznih sodih in na cele vagone in sicer v sodih kupčevih, ali pa se sodi za pošiljatev posodijo.

Istotako priporoča svojo zalogo desk in vsakovrstnega rezanega lesa, dalje cementa, apna in premoga.